

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Združenje kemijske industrije

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Lastovka - Fuzija dobre energije

Reportaža s prvega Vrha kemijske industrije

Brdo pri Kranju, 15. maj 2012

Slogana Kompetenčnega centra za kadre kemijske industrije:

Gojimo strast do znanja.

Spodbujamo napredek.

 KOCKE Kompetenčni center za
kadre kemijske industrije

 Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Lastovka Fuzija dobre energije

Reportaža s prvega Vrha kemijske industrije

Brdo pri Kranju, 15. maj 2012

VSEBINA

UVOD 7

REPORTAŽA O PROGRAMSKIH TOČKAH DOGODKA 12

SKLOP 1: STRAST DO ZNANJA - kadri kot ključ za dolgoročen uspeh evropske industrije 13

SKLOP 2: SPODBUDA ZA NAPREDEK - vizija, konkurenčnost, nove poslovne paradigme, tehnološki mega-trendi 17

SKLOP 3: FUZIJA DOBRE ENERGIJE - vrednote, modrosti in dobre energije različnih generacij usmerjene v skupni cilj 22

UTRINKI IN ZANIMIVOSTI 25

Utrinki iz preddverja in ob "čokoladnem presenečenju" 25

Zanimivosti 26

UVOD

Spoštovani!

Pozitivna energija in veselje – tega dvojega ni nikoli preveč! Kaj se zgodi, ko prebudimo svojo dobro energijo, svojo vest, čut za sočloveka in željo po sodelovanju? Ko se vsi med seboj z izključno pozitivnimi nameni tesno povežemo? Ko se usmerimo v skupni cilj in ga z nesebičnimi napori vsakega od nas skupaj tudi dosežemo?

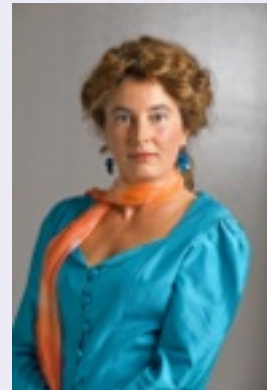
Vsi vemo, da takrat lahko premikamo gore, se učinkovito zoperstavimo vsakodnevnim izzivom, se poslovimo od krize in kot družba znova lepše zaživimo. Vsi tudi vemo kaj je prednostni skupni cilj – pomagati, da se gospodarstvu znova obrne na bolje! Potem bodo naenkrat tudi ostale pereče zadeve spet lažje rešljive. Za začetek pa nam mora vsem postati mar. Dojeti moramo, da vsak, še tako majhen, korak v pozitivno smer še kako šteje. In večkrat pomisliti, kaj lahko sam/a še storim, da bo zadeva začela teči v pravo smer – ne samo zase, za vse!

Zlitje dobre energije se zagotovo da doseči. Četudi tega ne bi vedeli že prej, je to znova dokazal prvi Vrh kemijske industrije! Vizija razvoja panoge. Nekateri uspešni primeri podjetij in posameznikov, ki dokazujejo da se da in kako se da. Srečanje z ljudmi, ki jih morda že dolgo niste videli. Novi stiki, ki odpirajo nova obzorja in možnosti za sodelovanje. Po neštetih odzivih udeležencev sodeč je to popoldne prineslo ganljivo veliko količino veselja in volje.

Naj se verižna reakcija premikov v pravo smer in fuzija dobre energije z Vašo cenjeno pomočjo nadaljujeta! Se vidimo v letu obsorej.

Najlepša hvala in lep pozdrav,

Darja Boštjančič
direktorica
GZS-Združenje kemijske industrije

Darja Boštjančič,
direktorica ZKI

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Boštjančič'.

Pogosto slišimo, da je predpogoj za blaginjo družbe dolgoročna konkurenčnost gospodarstva, da potrebujemo tehnološki preboj, višjo dodano vrednost proizvodov, nova delovna mesta in trajnostni razvoj.

A kako doseči večje in dolgoročne pozitivne premike namesto zgolj sporadičnih in naključnih?

Odgovor je fuzija dobre energije.

Prvi Vrh kemijske industrije, z naslovom "Fuzija dobre energije", ki je potekal 15. maja 2012 na Brdu pri Kranju in katerega rdeča nit so bili kadri kot ključ za nadgradnjo konkurenčnosti, je skušal odgovoriti na to vprašanje. Zamišljen je bil kot vzpodbuda za še bolj proaktivno sodelovanje vseh v panogi in izven nje, da se zagotovi njen dolgoročen uspeh.

Kemijska industrija, ki vključuje tudi proizvodnjo farmacevtskih izdelkov ter izdelkov iz plastičnih mas in gume, je steber slovenskega gospodarstva. Zaposluje kar okoli 25.000 ljudi in predstavlja četrtno dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti. Zagotavlja napredne materiale in tehnologije tudi za ostalo predelovalno industrijo, zato je vitalnega pomena za celotno gospodarstvo. Kot številne druge panoge, je tudi kemijska izpostavljena močnim konkurenčnim pritiskom ostalih delov sveta in se sooča z drugimi izzivi sodobnega časa. Kako ji torej dati nov zagon? Odgovor je skupna vizija, sinergija in vsestranska prava medčloveška kemija.

Na omenjenem dogodku se je zbralo skoraj 300 udeležencev - to so bili predstavniki slovenske kemijske industrije (kemija, farmacija, plastika, guma) in različni, z njo povezani deležniki. Organiziralo ga je Združenje kemijske industrije (ZKI) pri Gospodarski zbornici Slovenije, skupaj s partnerji, v okviru projekta Kompetenčni center za kadre kemijske industrije (KoCKE), ki ga sofinancira Evropski socialni sklad. Zaveza za organizacijo večjega panožnega dogodka namreč izhaja iz omenjenega projekta, obenem pa je ZKI že dalj časa tudi sam želel organizirati takšno srečanje, da bi to panogo še bolj povezal in opozoril na nujnost takojšnje pomoči vseh deležnikov za njen nemoten nadaljnji razvoj. Z dogodkom je želel prispevati k takojšnjem razmisleku in dejanjem. Brez odlašanja je namreč treba poiskati in realizirati rešitve za identificirana pereča vprašanja, ki vplivajo na poslovanje podjetij, kakor tudi izboljšati okolje, v katerem panoga deluje.

Tako kot hitrost udejanjanja omenjenih rešitev, je za ponoven gospodarski napredek ključen človeški potencial, kot so znanja oziroma kompetence in vrednote. Da bi dosegli to, še kako potrebno zlitje znanj, volje in pozitivne energije vseh generacij (upokoјencev, aktivnih in študentov), je bil dogodek zasnovan kot medgeneracijski. S tem je ZKI tudi simbolično obeležil leto

2012 kot Evropsko leto aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami in se zahvalil upokojeni generaciji, ki je k dosedanjemu dobremu stanju panoge že ogromno prispevala in seveda aktivni, ki ima nalogo, da v teh zahtevnih časih ne samo ohrani ampak še izboljša izhodiščne rezultate. Študentom kemijske tehnologije, kemije in farmacije, ki zaključujejo študij in jih je ZKI na dogodek povabil preko študentskih Kariernih centrov univerz v Ljubljani in v Mariboru, je ZKI z dogodkom približal kemijsko panogo kot zanimivega in dobrega delodajalca s kar nekaj priložnostmi za zaposlitev (nekateri izmed poklicev, ki jih kemijska panoga potrebuje, so po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje in po informacijah s strani podjetij deficitarni). ZKI želi ta spoznavni proces čim bolj olajšati z organiziranimi dodatnimi stiki med potencialnimi delodajalci, že razpoložljivimi novimi kadri ter tudi tistimi, ki šele zaključujejo študij (tokratni Vrh kemijske industrije je bil prvi korak v to smer).

Na dogodku so bili prikazani vizija razvoja kemijske industrije na svetovni ravni, pomembni tehnološki trendi in nekateri uspešni primeri poslovanja iz vsakodnevnih prakse. Program z uglednimi domačimi in tujimi predavatelji in pestrimi strokovnimi vsebinami je bil popestren z inovativnimi glasbeno napovednimi vložki po izboru posameznega govornika, kar je dalo dogodku poseben čar. Obogatila so ga tudi živahna dogajanja pred in med posameznimi izmed treh programskih blokov ter po samem dogodku (informativno zabavno uvodni deli in odmori, npr. predstavitev spota "In rodile so se KoCKE", spoznavno vizitkanje, predstavitev knjige o zgodovini kemijske industrije na slovenskem, predstavitev spletne strani "reachthereach", revija kolekcije zabavnih promocijskih majic za mlade in otvoritev razstave fotografij "Moč notranje svetlobe in barv" (oboje avtorice Darje Boštjančič)).

Dogodek je sovpadel s tradicionalnim tednom vseživljenjskega učenja (14.-20.5.2012), ki poudarja pomen nenehne nadgradnje znanj že zaposlenih, kar je izrednega pomena za fleksibilnost podjetij na trgu in uspešen spopad s konkurenco ter krizo. Na svetovnem trgu svoj položaj namreč utrjujejo azijska podjetja, ki realizirajo večjo rast v primerjavi z evropskimi. Čeprav so evropska podjetja precej fleksibilna, na jim na račun predvsem azijskih vse bolj manjša svetovni tržni delež. Zaradi veliko večjih proizvodnih zmogljivosti in privlačnosti azijskih trgov za tuje investicije evropska podjetja izgubljajo svojo konkurenčnost na svetovnem trgu. Slednjo dodatno niža tudi manjša

Upokojenim strokovnjakom je bila izrečena zahvala

Sodelavci Kariernega centra Univerze v Mariboru in študentje Univerze v Mariboru z Darjo Boštjančič, direktorico ZKI (Foto: arhiv Kariernega centra Univerze v Mariboru)

Z leve: mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, Uroš Slavinec, Helios Domžale, d.d. (član predsedstva GZS) in mag. Marko Vresk, Helios TBLUS, d.o.o. (predsednik GZS-ZKI)

intenzivnost vlaganja v raziskave in razvoj v primerjavi z ameriškimi in japonskimi podjetji. Ravno inovacije, ustvarjanje novih izdelkov z večjo dodano vrednostjo ter nenazadnje tudi njihova izdelava, ki je vse bolj zahtevna, torej kličejo po novih znanjih.

Več eminentnih govornikov je na dogodku opozorilo, da lahko evropska in s tem tudi slovenska kemijska industrija svoj položaj na svetovnem trgu ohranita le tako, da se v čim večji meri odmakneta od masovne produkcije. Rešijo ju lahko le proizvodi s poudarjeno kakovostjo, izdelani po načelu trajnostnega razvoja in storitveno nadgrajena ponudba, saj vse skupaj to lahko predstavlja ključno konkurenčno prednost. Tako evropska kemijska industrija svojo prihodnost vidi v razvijanju okolju prijaznih proizvodnih procesov, t.i. zelenih tehnologij, ki polagajo temelje trajnostnega razvoja. Ta sloni na boljši izrabi virov, oz. večanju outputa ob hkratnem zmanjšanju porabe virov (predvsem surovin, virov energije in vode), nižanju emisij toplogrednih plinov ter zmanjšanju onesnaževanja zraka in količine odpadkov. Čeprav je koncept trajnostnega razvoja jasan in lahko razumljiv, je s tehničnega vidika težko izvedljiv. Kako na eni strani doseči gospodarnejšo izrabo sredstev in na drugi višje proizvodne zmogljivosti? Za nadaljnji napredek na razvojnem področju so v tem oziru ključnega pomena trije dejavniki – investicije v panogo, investicije v raziskave in razvoj ter že omenjena nenehna nadgradnja znanja. Zato so kompetentni kadri kot človeški kapital neprecenljivi za prihodnost kemijske industrije v Evropi. Pri razvijanju novega znanja je zelo pomembno sodelovanje med izobraževalnimi institucijami, kemijskimi podjetji ter državo, ki je odgovorna za ustvarjanje ustreznih pogojev. Sinergija med vsemi ključnimi akterji in vsemi generacijami ustvarja fuzijo dobre energije, kar je bilo izhodiščno sporočilo ZKI na tokratnem prvem Vrhu kemijske industrije v Sloveniji.

Kot je zahtevano v razpisu za projekt, naj bi Kompetenčni center KoCKE dolgoročno zaživel in predstavljal vmesni člen med rednim izobraževanjem in aktivnostmi samih podjetij za vseživljenjsko učenje na različnih ravneh delovnih mest v širši kemijski industriji. S tem naj bi postopoma prispeval k nadaljnjemu uspešnemu poslovanju podjetij iz kemijske panoge, zato se njegov slogan glasi "**Gojimo strast do znanja, spodbujamo napredek**". V zadnjih sedmih mesecih je bilo izvedenih že okoli 40 usposabljanj s skoraj 700 udeležbami zaposlenih iz podjetij, sodelujočih v projektu, do konca projekta pa je načrtovanih še mnogo več. Tudi člani ZKI, ki neposredno ne sodelujete v projektu, se že sedaj lahko pridružite (podrobnosti o izvedenih in napovedanih usposabljanjih so na voljo na spletni strani www.gzs.si/kocke, vljudno vabljeni, da sporočite svoj interes za udeležbo na zki@gzs.si). Tekom projekta so stroški usposabljanj pretežno kriti iz projekta, po zaključku v začetku leta 2013 pa bo treba preiti na plačljiv sistem.

Da bi ta prehod vsaj nekoliko olajšali in da bi bile kotizacije lahko nižje, je za začetek **Darja Boštjančič dala na razpolago svoje umetniške fotografije, ki jih ZKI ponuja na prodajno-donacijski razstavi - dražbi, s katero zbira sredstva za omenjeni namen.**

Posebnost fotografij je, da niso digitalno manipulirane, na njih pa niso kateri koli objekti, ampak tisti, ki jih je avtorica vzgojila sama ali našla doma. Da bi spomnila na nekatere, včasih že nekoliko pozabljene vrednote, je avtorica fotografijam dodala pomenljive naslove. Njeno sporočilo je, da v pravi notranje svetlobi barve vsakega bitja zažarijo, zato vas tudi sama vljudno prosi za donacijo za center KoCKE - s tem boste prispevali za plemeniti namen, s seboj pa v simbolično zahvalo lahko odnesli izbrano fotografijo, več izmed njih ali pa kar vse - zagotovo vam bodo polepšale dni. Razstavo v živo z naslovom "Moč notranje svetlobe in barv" je na dogodku na Brdu odprl priznani poklicni fotograf Borut Peterlin, v e-obliki pa si fotografije lahko ogledate na www.gzs.si/mocsvetlobeinbarv.

Na tem naslovu lahko oddate tudi svojo cenjeno ponudbo na dražbi, ki bo trajala do 16.7.2012. Za donacijo se vam v imenu ZKI in podjetij že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Razstavo umetniških fotografij Darje Boštjančič z naslovom "Moč notranje svetlobe in barv" si ogleduje ena od udeleženk dogodka - ga. Sindi Pajk (Ecot d.o.o.)

Po mnenju predsednika ZKI in po odzivih mnogih udeležencev v dneh po dogodku je dogodek presegel vsa pričakovanja. Ta kombinacija resnih vsebin in sproščujočih dodatkov ter priložnost za osvežitev obstoječih ter vzpostavljanje novih medsebojnih stikov je kot kaže marsikoga res napolnila z novo energijo in voljo za sodelovanje. Vsem sodelujočim pri pripravi in izvedbi dogodka kot tudi udeležencem se ZKI najlepše zahvaljuje za njihov prispevek k uspehu dogodka.

Po mnenju mag. Marka Vreska, predsednika GZS-ZKI, je dogodek presegel vsa pričakovanja

REPORTAŽA O PROGRAMSKIH TOČKAH DOGODKA

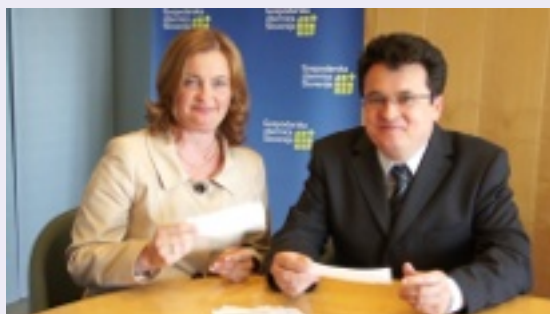
Vrh kemijske industrije, ki naj bi v prihodnje po možnosti postal tradicionalen ter obravnaval še druge koristne vsebine, je bil v letu 2012 vsebinsko razdeljen na tri sklope:

1. STRAST DO ZNANJA: kadri kot ključ za dolgoročen uspeh evropske industrije,
2. SPODBUDA ZA NAPREDEK: vizija, konkurenčnost, nove poslovne paradigme, tehnološki mega-trendi,
3. FUZIJA DOBRE ENERGIJE: vrednote, modrosti in dobre energije različnih generacij usmerjene v skupni cilj.

Predstavitve in utrinki z dogodka bodo predvidoma na razpolago na spletnih straneh www.pravakemija.si in www.gzs.si/kocke od konca junija 2012 dalje, ko bodo z avtorji usklajene še nekatere odprte zadeve.

V informativno zabavnem uvodu pred samim pričetkom dogodka je bil po glasbeni točki predvajan **video spot "In rodile so se KoCKE"**, katerega cilj je bil na inovativen način v dialogu dveh oseb kot pri kartanju poudariti pomen kemijske industrije in pomen nenehne nadgradnje kompetenc kadrov za nadaljnji razvoj te panoge, s tem v zvezi pa tudi namen in pomen Kompetenčnega centra za kadre kemijske industrije (KoCKE), ki se v Sloveniji v prid panožnim podjetjem razvija s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada.

Sledilo je spoznavno vizitkanje, ki je bilo po mnenju mnogih udeležencev zelo dobrodošlo, saj priložnosti za nove stike ni nikoli preveč.

Nastopajoča v video spotu "In rodile so se KoCKE": Nada Majnik Likar, vodja Programskega sveta KoCKE in Tomaž Kordiš, direktor Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine

Spoznavno vizitkanje je vzpodbudilo stike, iz povratnih informacij udeležencev po dogodku je kar nekaj novih stikov tudi že zaživelo v smislu konkretnjših vsakodnevnih povezav.

SKLOP 1: STRAST DO ZNANJA - kadri kot ključ za dolgoročen uspeh evropske industrije

Mag. Samo Hribar Milič, GZS, v spremstvu hostese

Dr. Tomaž Boh, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Jean Claude Lahaut, CEFIC

Prvi vsebinski sklop in hkrati sam prvi Vrh kemijske industrije sta otvorila **mag. Samo Hribar Milič**, predsednik GZS, in **dr. Tomaž Boh**, ki je spregovoril v imenu Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport kot vodja Sektorja za znanost pri Direktoratu za visoko šolstvo in znanost. Oba sta poudarila pomen kemijske industrije, ne samo v Sloveniji temveč tudi v EU ter izpostavila nujnost vlaganja v inovacije in razvoj panoge. Mag. Samo Hribar Milič je dejal še, da imamo v slovenski kemijski industriji številne znanstvenike in uspešna podjetja, ki tvorijo okostje slovenskega gospodarstva, našo konkurenčnost in tudi socialno stabilnost.

Prva vsebinska točka programa je bila predstavitev vizije trajnostnega razvoja kemijske industrije. O tem, kakšni so panožni cilji na tem področju, kakšne aktivnosti za njihovo doseganje potekajo in kakšen pomen imajo za trajnostni razvoj in kemijsko varnost te panoge kadri ter njihova znanja, je spregovoril **g. Jean Claude Lahaut**, generalni sekretar Sveta evropske kemijske industrije (CEFIC). Poudaril je, da je nujen odmik kemijske industrije od masovne proizvodnje, kjer so donosi majhni in že prednjačijo drugi, zlasti azijsko-pacifiški, deli sveta. Prihodnost je v nenehnem inoviranju in nadgradnji kakovosti proizvodov v smeri trajnostnega razvoja (varovanja zdravja in okolja ter družbene odgovornosti, zelenih tehnologij, zelenih proizvodov itd.). 8. maja 2012 je CEFIC izdal publikacijo z naslovom »A sustainable vision for the chemical industry in Europe«. Sporočilo CEFIC je, da naj vsi subjekti znotraj kemijske industrije nemudoma svoje delovanje prilagodijo tako, da bodo upoštrevane omejene zmogljivosti planeta in virov. Mnoga evropska kemijska podjetja že ponujajo trajnostne rešitve in inovativne

izdelke za današnje okoljske in druge izzive, sedaj bo treba s kazalniki temu tudi slediti. Vedno več industrijskih, kot tudi splošnih kupcev želi dokazilo, da je izdelek izdelan v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Za druga podjetja je to dvojno zahtevna naloga – če bodo želela ohraniti ali nadgraditi svojo konkurenčnost, bodo morala izboljšati svoje proizvodne tehnologije in proizvode tako, da bodo trajnostni, obenem pa to tudi formalno dokazati. To že sedaj lahko predstavlja ključno konkurenčno prednost, pričakovati pa je, da se bo postopoma takšno zavedanje pri kupcih še širilo. Zato je pravzaprav nujno, da podjetja nemudoma začnejo ukrepati v tej smeri. Predavatelj je še povedal, da je kemijska industrija je med vodilnimi evropskimi gospodarskimi panogami, po dodani vrednosti je na 4. mestu za živilsko-prehrabeno, kovinsko-predelovalno industrijo in

industrijo motornih vozil. Do nedavnega je bila na različne konkurenčne pritiske sorazmerno odporna. Še leta 2010 je bila EU glavni svetovni izvoznik in uvoznik kemikalij, potem je pričela nazadovati. V zadnjem času analiza konkurenčnosti evropske kemijske industrije po določenih segmentih že kaže na erozijo. Proizvodnja kemikalij v Aziji je po obsegu postala namreč že enakovredna evropski in ameriški skupaj. Večina vseh investicij v kemijsko industrijo je osredotočenih na Kitajsko in druge azijsko-pacifiške države. Pri raziskavah in razvoju (R&R) evropska industrija ne dosega ravni ZDA in Japonske. Za izboljšanje položaja evropske kemijske industrije so poleg trajnostnega razvoja in usmeritve v kakovost ključni trije faktorji: (1) ponoven porast investicij, (2) bistveno več vlaganj v R&R in (3) vlaganje v človeški kapital (izobraževanje, usposabljanje, nenehna nadgradnja kompetenc kadrov). Število zaposlenih v evropski kemijski industriji upada, njihova produktivnost pa enakomerno raste zaradi uravnoteževanja števila zaposlenih in donosnosti. Pri tem pa je govornik poudaril, da so pri vsem skupaj bistveni kadri – razpoložljivost kadrov z ustreznimi kompetencami je v EU naloga št. 1. Samo visoko usposabljeni in motivirani kadri lahko poskrbijo, da bo evropsko gospodarstvo hkrati trajnostno in še naprej uspešno.

V nadaljevanju je **ga. Damjana Košir**, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve povedala, kakšen pomen ministrstvo daje vseživljenjskemu učenju zaposlenih in kako so si zamislili kompetenčne centre za kadre, kakršen je tudi center KoCKE in nakazala je tudi nekaj načinov kako priti do novih delovnih mest ter kakšne možnosti za podporo je v okviru smernic za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja v obdobju 2012 – 2015 v ta namen predvidela Vlada. Iz smernic, da je treba prispevati k večji usposobljenosti aktivnega prebivalstva in s tem k možnosti, da zaseda produktivnejša delovna mesta, ki prinašajo večjo dodano vrednost, s spodbujanjem zaposlovanja mladih je treba zmanjšati segmentacijo mladih na trgu dela in znižati stopnjo brezposelnosti mladih, z razpisi socialno razvojnih projektov (socialno podjetništvo, prenova javnih del) želi Vlada ponuditi več možnosti za zaposlitev ranljivih skupin na trgu dela in s tem k višji splošni zaposlenosti prebivalcev v starostnem obdobju 20 – 64 let, poskrbeti je treba tudi večjo zaposljivosti starejših. Poudarila je področja, ki kljub krizi izkazujejo povpraševanje po kadrih, to so tako imenovane zelene zaposlitve (zaposlitve povezane z varovanjem okolja), bele zaposlitve (zaposlitve v zdravstvu) in zaposlitve v informacijsko komunikacijskih tehnologijah. Evropska komisija je aprila objavila sveženj desetih dokumentov, s katerimi želi dopolniti sklepe Evropskega sveta o nujnosti gospodarskega okrevanja s pomočjo novih delovnih mest in opredeliti srednjeročne cilje strategije Evropa 2020. Sporočilo svežnja je predvsem ustvarjanje novih delovnih mest kot glavno orodje za oživitev gospodarske rasti. Hkrati to pomeni pravi odziv na strukturne spremembe, kot so prehod na zeleno gospodarstvo, staranje prebivalstva in tehnološke spremembe v EU. lahko pričakujemo, da bodo največ koristi odnesli visokokvalificirani delavci, vendar potrebe po nižje in srednje izobraženih ne bodo usahnile, le dopolniti bo treba njihova znanja, da bodo kos napredku tehnologije. Največ novih zaposlitev v EU na splošno nastane v malih in srednjih podjetjih, ki navadno nimajo možnosti in sredstev usposabljanja svojih zaposlenih, kaj šele zelenih znanj, zato bo to eno od pomembnih nalog za bodoče. Zato je toliko bolj pomembno, da se vzpostavijo dolgoročno delujoči panožni kompetenčni

Damjana Košir, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

centri za kadre, ki bodo pri tem ne samo nudili pomoč podjetji ne glede na njihovo velikost, ampak vzpodbujali tudi sodelovanje in izmenjavo izkušenj ter znanj med njimi. Postopni premik v smeri »pozelenitve« v gospodarskih panogah bo povzročil tudi redefiniranje številnih delovnih mest. Zaradi multidisciplinarnosti, ki jo pozelenitev prinaša, bodo delodajalci iskali delavce s transverzalnimi kompetencami. Vse bolj pomembne za vse generacije zaposlenih so nove informacijsko-komunikacijske tehnologije in veščine, zato je smiselno usposabljanja temu primerno prilagoditi.

Boštjan Figueroa, Urad za intelektualno lastnino

Pri tretji točki prvega vsebinskega sklopa je **g. Boštjan Figueroa** iz Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino poskušal odgovoriti na vprašanje, ali je intelektualna lastnina priložnost ali nuja. Povzel je kako deluje mednarodni sistem pravic intelektualne lastnine in da gre pri tem za kompleksnost, ki jo je treba izkoristiti. Glede verige vrednosti intelektualne lastnine (IL) je pomembno, da podjetja eliminirajo šibke točke in od ideje (prek raziskav in razvoja, zaščite IL, gospodarske izrabe in uveljavljanja pravic IL) pridejo do denarja. Stanje IL v Sloveniji – število in uporabnost

inovacij v kemijski panogi v Sloveniji ni razveseljivo. Potrebno je takojšnje ukrepanje v podjetjih, da se vzpodbudi aplikativne in tržno naravnane inovacijske procese in vzpostavi celovit pristop k področju IL (pregledati obstoječe stanje IL in postopkov v zvezi z njo, postaviti temelje politike IL v podjetju, predvideti potrebna finančna sredstva, identificirati in izobraziti ključne zaposlene na vseh ravneh ter ozavestiti vse zaposlene o pomenu in politiki IL v podjetju, določiti IL koordinatorja/svetovalca v podjetju). Za vzpostavitev celovitega sistema IL v podjetju je smiselno poiskati zunanjo pomoč – v ta namen Urad RS za intelektualno lastnino nudi različne vrste brezplačne pomoči (glej www.uil-sipo.si). Za zaključek je g. Figueroa še dodal, da ni pomembna samo zaščita lastne IL, ampak tudi spoštovanje IL drugih.

Dr. Vita Majce, štipendistka progama UNESCO - L'Oreal "Za ženske v znanosti"
(Foto: Tadej Kreft)

Prvi vsebinski sklop, osredotočen na kadre kot ključ za dolgoročen uspeh evropske industrije, je zaključila posebna mlada gostja **dr. Vita Majce**, ki razvija nove učinkovine z antibiotičnim delovanjem. Je nagrajenka in ena izmed samo petnajstih mednarodnih štipendistk progama UNESCO - L'Oreal "Za ženske v znanosti". Štipendijski program, ki poteka od leta 1998, je ustanovil Nobelov nagrajenec za medicino iz leta 1974 prof. dr. Christian de Duve. Namenjen je podpori in spodbudi mladim znanstvenicam za delo na postdoktorski ravni in pospeševanju prodora žensk v znanosti na svetovni ravni. Dr. Majcetovi je omenjena

štipendija omogočila nadaljnje raziskovalno delo na Šoli življenjskih znanosti Univerze Warwick v Veliki Britaniji in sicer na področju sinteze in iskanja prepotrebni novih tipov antibiotikov. Opozorila je, da presenetljivo tudi zelo sposobni mladi slovenski strokovnjaki z dokazano visoko ravno znanja in motivacije za delo v Sloveniji, delo pri nas težko najdejo. To pa nekako ne gre skupaj s sporočilom podjetij, da kadrov primanjkuje, zato je treba ugotoviti, kje in kako pomagati

pri tem, da dobri kadri ostanejo doma in pripomorejo s uspehu gospodarstva. Po mnenju govornice težave med drugim nastajajo zaradi pomanjkanja industrijskih projektov in slabega poznavanje industrije (ni prakse), doktorand je veliko težje zaposljiv v industriji (večji strošek, akademsko "okužen"), neugodne okoliščine so še konstantno projektno/pogodbno zaposlovanje mladih, nefleksibilnost delovnega časa, selekcija glede na starost in spol, možnosti za delo pogosto le po VIP ključu in premalo družini prijaznih podjetij. Mladi, izobraženi in sposobni slovenski znanstveniki želijo več priložnosti za zaposlitev doma, želijo sodelovati pri ustvarjanju inovativnega in produktivnega delovnega okolja in želijo, da se univerza in industrija povežeta bolj kot samo na papirju.

Med prvim informativno zabavnim odmorom je g. **Štefan Trajbarič predstavil svojo knjigo Zgodovina kemijske industrije na Slovenskem**, ki je izšla že pred leti, sedaj pa je zanjo napisal nov uvodnik, saj je še vedno aktualna. Mnogim, ki so s kemijo tesno povezani, lahko pomeni poseben simboličen kos v knjižni zbirki, zato prijazno vabimo zainteresirane, da se javijo na zki@gzs.si ali po telefonu na 01/5898-257 za nakup.

Z leve: Štefan Trajbarič, avtor knjige Zgodovina kemijske industrije na Slovenskem, Darja Boštjančič, direktorica ZKI

Med istim odmorom je bila izvedena **revija zabavnih promocijskih majic avtorice Darje Boštjančič**, ki bodo predvidoma uporabljene jeseni 2012 za promocijo kemijskih poklicev in študija različnih kemijskih ved ter kasnejšega vseživljenjskega učenja, kakor tudi za vzpodbujanje mladih za zaposlitev v kemijski industriji. Majice so bile skupaj s sporočilom o Vrhu kemijske industrije objavljene na Facebooku, kjer so dosegle relativno veliko odmevnost, na koncu je bilo izvedeno žrebanje, srečneži pa bodo dobili po eno izmed sedmih majic iz osnovne kolekcije.

SKLOP 2: SPODBUDA ZA NAPREDEK - vizija, konkurenčnost, nove poslovne paradigme, tehnološki mega-trendi

Marko Grčar, predsednik Sekcije za REACH in CLP pri ZKI

Kot informativno zabavni uvod v drugi blok je g. **Marko Grčar**, predsednik Sekcije za REACH in CLP, prikazal novo slovensko spletno stran "[reachthereach](http://reachthereach.com)", ki jo je pripravil v okviru projekta KoCKE. Opozoril je na bližnje nove roke za izvajanje določil dveh zahtevnih in obsežnih evropskih uredb s področja kemijske varnosti, to je uredb REACH in CLP. Slednji k izvajanju zavezujeta celo vrsto podjetij znotraj in izven kemijske panoge, zato je pomembno, da podjetja, ki tega še niso storila, čim prej proučijo svoje obveznosti in jih pravočasno izpolnijo. Kot pomoč industrija-industriji so jim na razpolago člani Sekcije za REACH in CLP, ki deluje pri ZKI, preko omenjene spletne strani pa bo na voljo kontakt za pomoč v smislu "vprašaj mentorja", za člane sekcije pa še klepetalnica. Pri ZKI se je mogoče najaviti tudi za govorilne ure v živo. Velja opozoriti, da uradna služba za pomoč zavezancev za omenjeni uredbi (helpdesk) deluje pri pristojnem organu, to je Uradu RS za kemikalije pri Ministrstvu za zdravje.

Mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo

Kot pozdravni nagovor k drugemu vsebinskemu sklopu je minister za gospodarski razvoj in tehnologijo **mag. Radovan Žerjav**, ki je tudi sam kemik, spregovoril o nujnosti in pomenu dogodkov, kot je Vrh kemijske industrije za panogo ter o načrtih Vlade za povečanje priljubljenosti študija kemije in drugih »tehničnih« študijev med mladimi. Veseli ga, da v slovenskem znanju zelo dobro sledimo najnovejšim odkritjem, potrebovali pa bi bistveno več sredstev in naložb za tehnološki razvoj, da bomo to zanje preko industrije lahko pretvorili v denar in tako pognali nov razvojni cikel. V svoji izjavi za javnost je poudaril tudi pomembnost povezovanja kemijske industrije in pa pomen dobrega kadra ter vzpodbujanja mladih za take poklice.

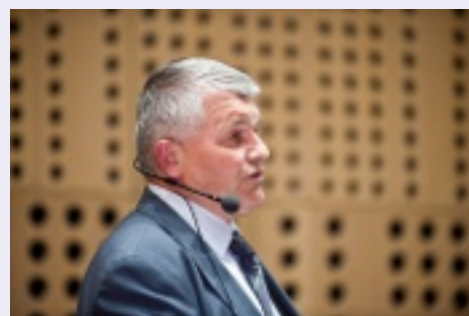
Dr. Tobias Lewe, strokovnjak s področja kemijske, farmacevtske in petrokemijske industrije

Dr. Tobias Lewe, strokovnjak z dolgoletnimi izkušnjami na področju kemijske, farmacevtske in petrokemijske industrije, je, kot prvi predavatelj drugega vsebinskega sklopa, predstavil študijo razvoja evropske kemijske industrije do leta 2030, ki jo je pripravilo Svetovalno podjetje AT Kearney. Podal je nekaj ugotovitev o odločilnih faktorjih za uspeh te panoge v bodoče in prisotne seznanil z izzivi, ki so pred kemijsko industrijo, in z nekaterimi načini, kako jih premagati. Bil je eden izmed govornikov, ki je izrecno poudaril, da se evropski kemijski industriji dobro piše le, če bo stopila skupaj in nasproti drugim izjemno močnim, zlasti azijskim

proizvajalcem, delovala kot enotna sila. Posamezno zelo veliko in uspešno evropsko podjetje se lahko v določeni meri tem silam zoperstavi tudi samo, vendar so časi, ko je to zadoščalo, minili. Naslednji dan, ko je bilo z dr. Lewejem organizirano še ožje srečanje s člani ZKI, je bilo ugotovljeno, da je slovenska kemijska industrija zaradi pretežno manjše velikosti subjektov glede tega še posebej ranljiva, zato je tesno medsebojno sodelovanje pri nadgradnji znanja in drugih obdelavi različnih vsebin še kako pomembno. Zaključek je bil še, da se poskusi pridobiti projektna sredstva za pripravo skupne vizije razvoja slovenske kemijske industrije. V pravo smer osredotočeni skupni ter individualni naporji so po mnenju strokovnjakov predpogoj celovit in ne samo sporadičen za uspeh podjetij v panogi. Za začetek se lahko že v projektu KoCKE organizira usposabljanje za podjetja s področja inovativnosti in intelektualne lastnine in povabi k sodelovanju še Urad RS za intelektualno lastnino. Še kaj bolj strokovnega dodati iz prezentacije

V nadaljevanju sta prof. dr. Ivan Leban (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani) in doc. dr. Tomaž Bratkovič (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani) spregovorila o tehnoloških mega-trendih in top inovacijah v povezavi s panogo.

Prof. dr. Ivan Leban je poskusil napovedati, kaj se bo v tehnološki bodočnosti dogajalo na področju kemije in kemijske tehnologije. Kot izhodišče za razmišljanje o tehnoloških trendih je po reviji The Economist povzel zanimiv graf o pričakovanih glede BDP za Zahodno Evropo, ZDA in Azijo do leta 2025, ki prikazuje močno prevlado Azije nad drugima dvema, približno izenačenima tekmicama. Prikazal je podatke, da bo do leta 2050 število prebivalcev naraslo na 9,1 milijarde, nadaljevalo se bo staranje prebivalstva (v povprečju za 9 let starejši), 70 % prebivalstva bo živelo v mestih, 70 % večja bo proizvodnja hrane, neprimerno večja poraba energije, vedno več žensk bo zaposlenih. Z veliko rastjo prebivalstva se pojavljajo bistvena vprašanja: zaloge vode (onesnaževanje, desalinacija), produkcija hrane (le 30 % hrane doseže ljudi), katere in koliko energije (alternativni viri), čista mobilnost (vsaj 2 milijardi avtomobilov), grožnje z boleznimi, klimatske spremembe (globalno segrevanje, nenavadni vremenski pojavi), nujna je skrb za trajnostni razvoj, odgovor na vse te izzive sodobnega časa so inovacije. Izmed njih je navedel primer inovacije, ki se je skozi desetletja postopoma razvijala (Nitinol - zlitina, ki ima spomin – superelastičnost (pojav poznali že l. 1932 (zlitina Au-Cd), 1950 zlitina Cu-Zn (bron), 1962 zlitina Ni-Ti (Nitinol), koristna uporaba šele od leta 1990 (v kirurgiji – odstranitev dela črevesja, stenti za širjenje žil, za blokiranje gibanja krvnih strdkov v zobozdravstvu – prileganje proteze in zobnih aparatov, v ortopedskih implantih, v palicah za golf, za Stirlingov motor itd. Podal je tudi tri povsem sveže primere: (1) umetni list (ZDA, okt. 2011) – gre za razkroj vode na H₂ in O₂ po dostopni ceni; (2) Grafenove kapsule izdelane z aerosol sprej pirolizo za absorbcijo olj (J. Koreja, maj 2012; za sam grafen je bila dvema raziskovalcema Univerze Manchesteru 2010 podeljena Nobelova nagrada (Sir A. Geim, Sir K. Novoselov); Grafenov filter, ki prepušča vodo, ne prepušča pa helija (Velika Britanija, maj 2012); Grafenov filter, ki loči pline (Nova Zelandija, Nemčija, maj 2012); (3) Silicene – novi "čudežni material", enojna plast silicijevih atomov (Francija, maj 2012). Kot že nekateri govorniki pred njim, je poudaril so nenazadnje za vse panoge, vključno s kemijsko, pomembne še informacijsko- komunikacijske tehnologije (IKT), zadnje med njimi so npr. 3D tiskanje (3. industrijska revolucija), ICloud –

Prof. dr. Ivan Leban (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Ljubljani)

brežično povezovanje (npr. z iPadi, iPhoni) z "računalniškimi oblaki", kjer se shranjujejo podatki, glasba, slike, e-pošta, programi itd. Kot izredno pregledno in za tekoče dnevno sledenje razvoju na področju inovacij prikladno spletno stran je predlagal www.twitter.com/innovationunion.

Doc. dr. Tomaž Bratkovič (Fakulteta za farmacijo, Univerza v Ljubljani)

Doc. dr. Tomaž Bratkovič je nakazal sodobne trende, ki jim sledi farmacevtska industrija, in izpostavil nekatera odkritja zadnjih let, ki utegnejo korenito spremeniti pristope razvoja novih zdravil in zdravljenja številnih bolezni. Spremembe stanja svetovnega gospodarstva in zaostrene zahteve v regulativi zdravil so izzvale usmeritev tudi večjih farmacevtskih podjetij na področje t.i. generičnih zdravil. Razvoj novega zdravila je, v primerjavi z razvojem generičnega, bistveno dražji, zamudnejši in bolj tvegan proces. Povečano zanimanje za generike se da pojasniti tudi z dejstvom, da se je, ali se

bo v bližnji prihodnosti, iztekla patentna zaščita številnim ekonomsko uspešnim zdravilom. Po izteku patentne zaščite (ta praviloma traja do 20 let), smejo tudi kompetitorji proizvajati in tržiti generična zdravila. Razlog za večje zanimanje za generike so tudi demografske spremembe - zaradi staranja svetovne populacije, so kronične bolezni (ki zahtevajo dolgotrajno zdravljenje) čedalje pogostejše.

V zadnjem desetletju so številna farmacevtska podjetja svojo priložnost nadalje zaznala v razvoju t.i. zdravil sirot, ki so namenjena zdravljenju redkih bolezni. Razlog je v enostavnejši registraciji tovrstnih zdravil in v finančnih prednostih, kakršni sta daljše obdobje ekskluzivnosti trženja in davčne olajšave, ki jih podjetju ponudi država.

Tretji pomembnejši trend v farmaciji je individualizirano zdravljenje. Posamezniki se, zaradi razlik v metabolizmu, različno odzivajo na zdravila, tudi razvoj in potek bolezenskih stanj, ki se sicer na ravni fenotipa ne razlikujejo, sta lahko povsem drugačna. To spoznanje kliče po individualizirani obravnavi pacienta – pogosto se pri znanstveniki pri tem oprejo na (drobne) razlike v genski zasnovi. Z razkrivanjem strukture in funkcije genoma postaja očitno, da so primarni vzrok številnih dednih bolezni pravzaprav mutacije v genih, ki ne kodirajo proteinov, ali v t.i. medgenskih regijah, kar predstavlja precejšen premik paradigme v načrtovanju zdravil. Farmacevtska podjetja že razvijajo učinkovine, ki delujejo preko korekcije aktivnosti endogenih nekodirajočih RNA (zlasti mikro RNA), katerih osnovna funkcija je uravnavanje izražanja proteinskih genov. Če namreč odpovejo regulatorni genetski mehanizmi, utegne pomanjkanje ali previsoko izražanje specifičnih proteinov izzvati bolezensko stanje. Doc. dr. Tomaž Bratkovič je na koncu poudaril še pomen raziskav matičnih celic za razvoj novih zdravil. Embrionalne matične celice znajo znanstveniki danes v laboratoriju diferencirati v poljubne vrste specializiranih celic. Te predstavljajo alternativen model za predklinično vrednotenje poskusnih učinkovin, ki se sicer izvaja na živalskih modelih bolezni. Seveda je zbiranje človeških embrionalnih celic etično sporno, a današnja tehnologija omogoča pripravo t.i. induciranih pluripotentnih matičnih celic. Somatske celice, ki jih odvzamejo bolniku prostovoljcu, v laboratoriju umetno dediferencirajo (reprogramirajo) do celic, ki so se sposobne preobraziti v številne celične vrste. Na ta način znanstveniki generirajo celične modele človeških bolezni, na katerih dobijo boljši vpogled v patologijo bolezni na molekularnem nivoju in lahko proučujejo odzive na učinkovine v laboratoriju.

Dr. Tanja Rajković, vodja razvojnega sektorja Centra odličnosti Polimat, je poročala o delu tega centra na področju razvoja naprednih materialov za uporabo v proizvodnji in o njegovih prizadevanjih za nadgradnjo odličnosti v podjetjih. V mreži ima 74 raziskovalcev in vrhunsko opremljen laboratorij, od obstoja centra nastalo 10 izumov, 28 inovacij, eno spin-off podjetje, 45 člankov in 13 novih delovnih mest. Napredek panoge je možen s tehnološkim prebojem, trajnostnim razvojem in prehodom v nizkoogljično družbo noge. Poudarila je pomembnost povezovanja vrhunske znanosti in polimerne industrije, nosilcev znanj, tehnologij in globalnih mrež ter nujnost povečanja kapacitet raziskovalno-razvojne sfere. Primeroma je omenila nekaj tehničnih področij delovanja centra Polimat: mikroenkapsulacija za premazno, avtomobilsko, papirno, živilsko industrijo ter zdravstvo; nanotehnologije v premazni, lesni in gradbeni industriji; polimeri na osnovi obnovljivih virov za industrijsko aplikacijo in energijo; večplastni obliž in plazemska polimerizacija površin celuloznih slojev za izboljšanje hidrofilnosti; biokompatibilni, visoko porozni monolitni nosilci za uporabo v tkivnem inženirstvu.

Dr. Tanja Rajković (Center odličnosti Polimat)

Drugi vsebinski sklop Vrha kemijske industrije sta zaključila posebna gosta, **g. Peter Florjančič**, svetovno znani izumitelj in starosta na tem področju ter **dr. Mariana Rebernik**, direktorica podjetja Atotech Slovenija d.d. Oba gosta imata neizčrpno količino dobre energije in idej, ki jih znata tudi realizirati. Njune besede so na in po dogodku vzbudile izredno veliko zanimanje in odziv. Iz intervjuja z g. Florjančičem, ki ga je vodila dr. Rebernikova izhajata dve sporočili. Prvo je bilo sporočilo ge. Rebernik, ki pravi, da "je v sanje potrebno verjeti". V svojem govoru je namreč nakazala, kako je s trdim delom, iz njenega trenutnega navdiha in iz spontano nastale preproste skice, s podporo tujega vlagatelja in s pomočjo zagnanih sodelavcev, njena vizija o novem delu tovarne v teh zahtevnih časih postala resničnost. G. Florjančič pa je prepričan, da "denar leži na cesti, poberete ga lahko samo s pravo idejo". Po njegovem mnenju k uspehu izuma približno 30% prispeva prava ideja, 30% dobra ekipa in ostalo smisel za trženje. G. Florjančič se lahko pohvali z okoli 400 praktično zelo uporabnimi izumi in 41 uspešnimi patenti, med katerimi naj omenimo tudi največji in najmanjši stroj za brizganje plastike. Eden izmed njegovih zelo vidnih izumov je bil razpršilec za parfume, na katerem je delal tri leta. G. Florjančič je živeča legenda in še vedno poln delovnega žara ter nalezljive pozitivne energije. Na začetku pogovora je več kot skromno dejal, da ni nek poseben izumitelj, saj je takih izumiteljev, kot je on, na svetu veliko. Na njegov uspeh je zelo vplivalo dejstvo, da je bil ob pravem času na pravem mestu. Na začetku svoje zelo uspešne izumiteljske karriere je v Monte Carlu spoznal egiptovkega premožneža, ki je potem dolga leta financiral njegovo izumiteljsko delo.

Dr. Mariana Rebernik, direktorica podjetja Atotech Slovenija d.d. in Peter Florjančič, izumitelj

Po besedah g. Florjančiča je za izumitelja pomembno, da veliko in vztrajno dela, da delo hitro opravi ter, da ga opravi do konca. Seveda mora potem svoj izum na pravi način predstaviti pravemu človeku – to pa lahko naredi samo enkrat, ne dvakrat, in tedaj ima le nekaj deset sekund časa – in

znati mora odgovoriti na vsa vprašanja. Po njegovem v današnjih časih živimo v sistemu D (*se débrouiller* – francosko za "znajti se"), kjer se mora vsak znajti (op.p. to pa ne pomeni na račun drugega). Če želi uspeti, mora biti vsak posameznik mobilen, se neprestano učiti in verjeti sam vase.

V odmoru med drugim in tretjim vsebinskim sklopom dogodka je **Združenje kemijske industrije (ZKI) pri GZS kot glavni organizator dogodka in vsebinski vodja projekta KoCKE predstavilo svojo ponudbo za člane in nekatere svoje najboljše izdelke**. O prednostih članstva v ZKI in njegovih osmih posebnih sekcijah ter delovnih skupinah je spregovoril eden od podpredsednikov Upravnega odbora ZKI, g. Marko Cvetko, in povabil podjetja, ki z ZKI še ne sodelujejo, da se včlanijo. Nekaj pojasnil o delu in izdelkih ZKI je podala tudi sodelavka na ZKI Helena Gombač Rožanec. Slednji je ob tej priložnosti za desetletnico dela na GZS-ZKI predsednik UO-ZKI mag. Marko Vresk v imenu vodstva ZKI podelil pisno zahvalo.

Marko Cvetko, podpredsednik Upravnega odbora ZKI

Helena Gombač Rožanec (ZKI)

SKLOP 3: FUZIJA DOBRE ENERGIJE - vrednote, modrosti in dobre energije različnih generacij usmerjene v skupni cilj

Zadnji (tretji) vsebinski sklop prvega Vrha kemijske industrije je imel naslov "Fuzija dobre energije: vrednote, modrosti in dobre energije različnih generacij usmerjeni v skupni cilj". Uvodni govor je imel **prof. dr. Stanislav Pejovnik**, kemik, rektor Univerze v Ljubljani in profesor za vede o materialih. Spregovoril je o znanju, znanosti in o krepčilnem delovanju prave medsebojne kemije med ljudmi. Izpostavil je nekaj zamujenih priložnosti Slovenije, še posebej promocije študijskih programov Univerze v Ljubljani v vzhodni Evropi, kar pa so sosednje države s pridom izkoristile in imajo velik dotok takšnih študentov. Prav tako je poudaril nujnost povezovanja, ne samo izobraževalnih in raziskovalnih ustanov in pa gospodarstva, ampak tudi nujnost združevanja univerz, in ne drobljenja. V Sloveniji bi lahko vse univerze delovale kot celota. To bi zlasti pripomoglo pri pridobivanju velikih evropskih in drugih projektnih sredstev, saj tam pogosto zmagajo zelo veliki znanstveno raziskovalni subjekti. S tem bi lahko odprli nova vrata za dodatne aplikativne raziskave za industrijo. Povezovanje bi lahko imelo tudi druge koristne učinke.

Prof. dr. Stanislav Pejovnik,
rektor Univerze v Ljubljani

Prof. dr. Miha Japelj, upokojeni dolgoletni predsednik Krkinih nagrad, vodja razvoja Krke in profesor za organsko tehnologijo na Univerzi v Ljubljani, je predstavil temo »Korenine znanja in ljudje kot korenine«. Izpostavil je pomen kadrov, pomen znanj in kompetenc in pa pomen sodelovanja, ter da vzpon kemijske industrije in sodobnih tehnologij odpirata nove poklice za kemike in jim tako omogočajo širša področja dela kot je bilo to pred časi. Pri tem pa je pomembno poglobljeno znanje kemije in interdisciplinarnih ved kot so biološka kemija, biotehnologija, medicinske kemija, ekologija, itd. Od naštetih je podrobneje predstavil biotehnologijo. Prav tako je poudaril razvoj in raziskave v kemijski industriji, saj so te uveljavljene in cenjene v širokem mednarodnem merilu. Pri tem pa je prikazal na bistveno razliko med industrijskimi raziskavami, ki so osredotočene na doseganje točno določenega cilja v omejenem času, medtem ko na institutih veliko bolj svobodno raziskujejo, da lahko osvojijo in razvijajo osnovno in aplikativno široko znanje. Gre torej za dva precej različna pristopa (filozofiji), pri čemer je za gospodarski uspeh ključno uspešno medsebojno sodelovanje, saj sta kemijska znanost in kemijska industrija tako ozko povezani kot nobena druga znanost in ustrezna industrija. Slovenska kemijska industrija ima dolgoletno in častitljivo tradicijo s kar nekaj uspešnimi kemijskimi tovarnami, ki stalno skrbijo za lastni razvoj in naložbe v nove tehnologije. Slovenija se lahko pohvali lahko z odličnimi fakultetami in raziskovalnimi instituti. Slovenske tovarne, raziskave in razvoj so uveljavljene in cenjene v širokem mednarodnem merilu. V Sloveniji se proizvaja, razvija in trži s pestro paleto proizvodov: zdravila, kozmetika, barve in laki, pesticidi, guma, mila in detergenti, škrob, papir, organske in anorganske spojine, aditivi in drugo. Ta panoga posveča posebno skrb

Prof. dr. Miha Japelj, nekdanji vodja razvoja
Krke

varstvu okolja, čiščenju odpadnih voda in zraka, moderni predelavi sekundarnih surovin in odpadkov, uveljavljajo se moderne zelene tehnologije in kemije, nadaljujejo se prizadevanj na poti v "brezogljivo družbo". Na koncu pa je prof. dr. Japelj, kot dolgoletni predsednik Krkinih nagrad, povzel njihovo 41-letno zgodovino. V tem času je bilo 2.373 nagrajencev, 14 let mednarodnih simpozijev od skupno 20 let simpozijev, 48 plenarnih predavateljev iz 25 držav ter 24 nagrajenih študentov iz Evrope.

Žiga Lampe (ZKI)

G. Žiga Lampe iz ZKI je predstavil namen projekta KoCKE in dosedanje aktivnosti. Poročal je o tem s katerimi uspehi se center KoCKE že lahko pohvali in osvetlil kakšni so cilji delovanja vnaprej. Še posebej vzpodbudno za nadaljnje delovanje centra KoCKE po končanem projektu je zadovoljstvo dosedanjih udeležencev, ki se ga ti doslej izrazili v anketah po končanih posameznih usposabljanjih. Center naj bi po koncu projekta samostojno zaživel in zapolnil vrzel med rednim izobraževanjem, ki težko zadosti specifičnim in nenehno

spremenljivim potrebam gospodarstva, ter aktivnostmi samih podjetij za vseživljenjsko učenje na različnih ravneh delovnih mest. Center KoCKE naj bi podjetjem olajšal nadgradnjo znanj zaposlenih in vzpodbudil njihov razvoj ter tako posredno pripomogel k njihovemu poslovnemu uspehu. Po zamisli Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ob pripravi razpisa za kompetenčne centre za kadre naj bi ti namreč s sistematično nadgradnjo znanj v okviru posameznih panog/dejavnosti dolgoročno vzpodbudili konkurenčnost in gospodarski uspeh Slovenije nasploh.

Predstavitve projekta "Razvoj in izvajanje kariernih centrov na Univerzi v Ljubljani"

V nadaljevanju tega vsebinskega sklopa sta **ga. Teja Velkavrh**, študentka, in **ga. Tanja Potočnik**, karierna svetovalka v Kariernem centru Univerze v Ljubljani, preko zelo poučne in hkrati zabavne igre predstavili projekt »Razvoj in izvajanje kariernih centrov na Univerzi v Ljubljani«. Karierni centri študentom namreč nudijo vrsto atraktivnih usposabljanj in karierno svetovanje, kot pripravo na stik s potencialnimi delodajalci, pa tudi slednjim so na voljo z

informacijami. Pomembno je, da se ti dve skupini med

seboj čim bolj zblížata in se ponudba ter povpraševanje po novih zaposlenih oziroma po delovnih mestih v čim večji meri stakneta tako, da bo v prid industrije ustrezno zapolnjenih čim več prostih delovnih mest in da bo čim več mladih sposobnih oseb že kmalu po zaključku študija našlo delo v Sloveniji.

Zadnji eminentni posebni gost dogodka je bil **g. Franc Frelj**, direktor podjetja Plasta d.o.o. in lastnik več drugih uspešnih podjetij ter prejemnik Nagrade GZS za posebne gospodarske dosežke za leto 2011. Podal je nekaj svojih dragocenih izkušenj, ki jih je pridobil na poti do uspeha. Zagotovo so ključni trdo delo in čut za soljudi, kakor

Franc Frelj, direktor podjetja Plasta d.o.o.

tudi prave poteze. Za piko na i in za zaključek dogodka je še opozoril, da se družba in vsakdo izmed nas prav zdaj nahaja na pomembnem razpotju: izbrati je treba pravo pot naprej, kajti novih križišč in s tem možnosti za popravljanje napak morda sploh ne bo več. Torej so potrebne hitre in prave odločitve, kakor tudi ustrezne, takojšnje in usklajene aktivnosti tako v podjetjih kot tudi v družbi nasploh.

Prvi Vrh kemijske industrije, z naslovom Fuzija dobre energije, se je zaključil z nastopom pevke Nuške Drašček in z otvoritvijo že omenjene prodajno – donacijske razstave fotografij avtorice Darje Boštjančič z naslovom "Moč notranje svetlobe in barv". GZS-Združenje kemijske industrije je razstavo namenilo zbiranju sredstev za olajšano delovanje Kompetenčnega centra za kadre kemijske industrije od pričetka 2013 naprej, ko projektna pomoč Evropskega socialnega sklada ne bo več na voljo (podrobnosti na [strani 10](#)).

UTRINKI IN ZANIMIVOSTI

Utrinki iz preddverja in ob "čokoladnem presenečenju"

Zanimivosti

Za popestritev prvega Vrha kemijske industrije smo organizatorji povabljeni govornike prosili, da nam pred dogodkom sporočijo svojo najljubšo skladbo, ki smo jo nato zavrteli ob njegovem prihodu na oder. Sledi seznam govornikov in njihovih najljubših skladb.

1. mag. Samo Hribar Milič, predsednik GZS: **The Beatles - Imagine**
2. dr. Tomaž Boh, vodja Sektorja za znanost pri Direktoratu za visoko šolstvo in znanost Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport: **Alenka Godec/Hazard: Vsak je sam**
3. Jean Claude Lahaut, generalni sekretar CEFIC-a (Svet evropske kemijske industrije): **Eagles - Hotel California**
4. Damjana Košir, generalna direktorica, Direktorat za trg dela in zaposlovanje, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve: **Bojan Adamič - Ples v dežju**
5. Boštjan Figueroa, Urad RS za intelektualno lastnino: **Celia Cruz: Rie y lllora**
6. dr. Vita Majce, mlada nagrajenka iz programa UNESCO - L'Oreal »Za ženske v znanosti«: **Maceo Parker - Rabbits in the pea patch**
7. Marko Grčar, Belinka perkemija d.o.o., predsednik Sekcije za REACH in CLP pri GZS-Združenju kemijske industrije: **Eros Ramazzotti - Parla con me**
8. mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo: **Avsenik - Veter nosi pesem mojo (instrumentalna izvedba)**
9. Peter Florjančič, svetovno znani izumitelj: **Oto Pestner in Alenka Godec - Adieu Monte Carlo**
10. dr. Marijana Rebernik, direktorica podjetja Atotech Slovenija d.d.: **Tina Turner - Simply the best**
11. dr. Tobias Lewe, strokovnjak svetovalnega podjetja AT Kearney: **Coldplay - Talk**
12. prof. dr. Ivan Leban, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Ljubljani: **Pink Floyd - Another Brick in the Wall**
13. doc. dr. Tomaž Bratkovič, Fakulteta za farmacijo, Univerza v Ljubljani: **The Beatles - Let it be**
14. dr. Tanja Rajkovič, vodja razvojnega sektorja, Center odličnosti Polimat: **Ricky Martin - Maria**
15. prof. dr. Stanislav Pejovnik, rektor Univerze v Ljubljani: **Vlado Kreslin - Vsi so venci vejli**
16. prof. dr. Miha Japelj, nekdanji vodja razvoja Krke: **Georges Bizet - Arležanka, suite št. 3**
17. Žiga Lampe, GZS-Združenje kemijske industrije: **Róisín Murphy - You Know Me Better**
18. Tanja Potočnik, karierna svetovalka, Karierni center Univerze v Ljubljani in Teja Velkavrh, študentka: **Tomaž Domicelj - Vem da danes bo srečen dan**
19. Franc Frelj, direktor podjetja Plasta d.o.o.: **Eric Clapton - Crossroads**

Glasbena oprema dogodka:

1. glavna pesem dogodka - uvod v blok/sklop A in zaključek dogodka: Manose - Mermaid Song (Flute melody);
2. uvod v blok/sklop B: Candy Dulfer - Lily was here;
3. uvod v blok/sklop C: Mario Lanza – O sole mio

FUZIJA DOBRE ENERGIJE
PRVI VRH KEMIJSKE INDUSTRIJE
(DAN KEMIJE, FARMACIJE, PLASTIČNIH MAS IN GUME)

ORGANIZACIJA DOGODKA:

Glavni organizator

Združenje kemijske industrije

v sodelovanju z

**GOSPODARSKA ZBORNICA
DOLENJSKE IN BELE KRAJINE**

v okviru projekta

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

**ZAMISEL, SCENARIJ, PROGRAM,
IZBOR IN KOORDINACIJA PREDAVATELJEV,
CELOVITA FOTOGRAFSKA OPREMA DOGODKA:**
Darja Boštjančič, GZS-Združenje kemijske industrije

PRODUKCIJA IN ORGANIZACIJA:
GZS-Združenje kemijske industrije v okviru projekta KoCKE,
ki ga sofinancira Evropski socialni sklad

IZVEDBA IN TEHNIČNO VODENJE DOGODKA:
Kreativna skupina GZS z zunanji sodelavci

Brdo pri Kranju, maj 2012

Program odgovornega ravnanja[®]

NAŠA ZAVEZA K TRAJNOSTNEMU RAZVOJU

PRAVNO OBVESTILO

Te novice v nobenem pogledu ne predstavljajo celovitega pregleda novosti na področju kemijske industrije, prav tako ne predstavljajo uradnega mnenja in stališč Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) ali Združenja kemijske industrije (GZS-ZKI). Novice niso objavljene z namenom kritike ali promocije kateregakoli izdelka, proizvajalca ali deležnika, temveč v vseh pogledih zgolj v informativne namene. Za kakršnekoli napake, pomanjkljivosti ali druge vsebinske lastnosti novic GZS ali GZS-ZKI ne jamčita odškodninsko ali kako drugače, zato se na te novice zanašate oz. jih uporabljate na svojo odgovornost.

Povzetki predavanj in govorov so pripravljani po najboljših močeh, vendar organizatorji dogodka in pisci reportaže ne odgovarjajo za morebitno napačno interpretacijo v predavanjih oziroma v govorih zajetih sporočil.

IZDAJATELJ

Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje kemijske industrije (kot strokovni vodja projekta KoCKE), Dimičeva 13, 1504 Ljubljana. E-pošta: zki@gzs.si; tel.: 01 5898 257 (tajništvo). Predsednik: mag. Marko Vresk. Direktorica: Darja Boštjančič. Priprava gradiva: Darja Boštjančič, Žiga Lampe, Maks Kaš. Oblikovanje: Maks Kaš. Fotografija na naslovnici: Darja Boštjančič. Ostale fotografije (razen, kjer je navedeno drugače): Borut Peterlin